

Persbericht, 2 oktober 2020

De impact van COVID-19 op de wereldwijde strijd voor vrijheid

De COVID-19 pandemie heeft grote afbreuk gedaan aan de staat van de democratie en mensenrechten wereldwijd. De bestrijding van de pandemie wordt door veel overheden misbruikt om burgerlijke vrijheden in te perken en tegenspraak de kop in te drukken. Deze alarmerende conclusie trekt Freedom House in haar Democracy Under Lockdown rapport. Internationaal toezicht op het terugdraaien van de inperkingen is vereist om de achteruitgang in democratische ontwikkeling tegen te gaan.

Free Press Unlimited heeft het rapport van Freedom House: Democracy Under Lockdown ondersteund, om inzichtelijk te krijgen wat de impact is van de pandemie op de democratische ontwikkeling en specifiek persvrijheid wereldwijd. Uit de enquête afgenomen bij 398 journalisten, activisten en experts in 105 landen, en aanvullend onderzoek in 192 landen, blijkt dat vrijheden en democratische waarden onder grote druk staan. Niet alleen in landen waar de democratie al onder vuur lag, ook in Polen, Montenegro en de Verenigde Staten is de situatie alarmerend.

Persvrijheid wordt hard geraakt

91 landen kregen als gevolg van de uitbraak te maken met nieuwe of verhoogde beperkingen op de nieuwsmedia. Journalisten die verslag doen van de crisis zijn gearresteerd en het doelwit van geweld, pesterijen en intimidatie. Regeringen misbruiken de pandemie als excuus om berichtgeving te censureren, het drukken van kranten op te schorten, toegang tot internet te beperken en websites te blokkeren. Het feit dat dit gebeurt in een tijd waarin het publiek enorm behoefte heeft aan betrouwbare informatie, maakt deze onderdrukingsmethoden extra ernstig en zorgelijk.

Democratie in crisis

COVID-19 vergroot ook de breuken in democratisch beschouwde samenlevingen, zoals de Verenigde Staten, waar van de volksgezondheid een politieke zaak gemaakt wordt. Freedom House en Free Press Unlimited zijn bezorgd dat deze crisis voor de democratie ook de “vrije” wereld structureel en langdurig zal raken, zelfs nadat er een vaccin is. Overheden dienen daarom maatregelen bestemd voor het bestrijden van de COVID-19 pandemie continu te blijven toetsen aan het effect van de maatregelen op de democratische rechtstaat, persvrijheid en vrijheid van informatie.

Veerkracht van samenlevingen

Maar zelfs temidden van verwoesting en ontwrichting blijven samenlevingen veerkrachtig. Journalisten blijven zich inzetten om te blijven informeren, daarbij boetes en gevangenisstraf riskerend. En hoewel 158 landen nieuwe beperkingen hebben opgelegd aan demonstraties, gaan mensen nog steeds de straat op om te protesteren. Sinds het begin van de COVID-19 uitbraak, zijn er in ten minste 90 landen grote demonstraties geregistreerd.

De democratie lijdt overal ter wereld, maar de vraag van het publiek ernaar is niet gedoofd.

Naarmate de pandemie voortschrijdt, zal de publieke aandacht onvermijdelijk ergens anders heen gaan, waardoor nog meer misstanden ongestraft kunnen blijven. De last om dit te voorkomen zal grotendeels worden gedragen door voorstanders van democratie en onafhankelijke journalisten, die druk moeten blijven uitoefenen op regeringen om transparant te blijven en zich aan de rechtsstaat te houden. Zij verdienen onze steun.

[Lees het volledige rapport van Freedom House hier.](#)